

18. november 2019

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) 5. december 2019

- 1) Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten
KOM(2019)910, KOM(2019)912-913, KOM(2019)920-922
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet

2

Dagsordenspunkt 1: Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten

KOM(2019)910, KOM(2019)912-913, KOM(2019)920-922

1. Resume

ECOFIN ventes at behandle en pakke fra Kommissionen med vurderinger og forslag til skridt under Stabilitets- og Vækstpagten (SGP) som led i den løbende overvågning af landenes finanspolitik.

Kommissionen vurderer konkret Ungarns og Rumæniens efterlevelse af Rådets MTO-henstillinger fra 14. juni 2019 rettet til de to lande under den forebyggende del af Stabilitets- og Vækstpagten. Kommissionen vurderer, at landene ikke efterlever deres respektive henstillinger og at stille forslag om tildeling af nye, reviderede henstillinger til Ungarn og Rumænien.

Fra dansk side lægger man vægt på, at EU-landene lever op til EU's fælles regler om finanspolitik, herunder at landene efterlever deres konkrete henstillinger, således at der sikres en sund økonomisk udvikling til gavn for vækst og beskæftigelse i de enkelte lande og i EU som helhed. Det væsentlige overordnede hensyn hermed er at forhindre og forebygge nye gældskrises og skadevirkningerne heraf for beskæftigelse og velfærd.

Fra dansk side kan man støtte Kommissionens vurderinger og forslag om Rumænien og Ungarn.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde 20. november 2019 en pakke med vurderinger og forslag til skridt under Stabilitets- og Vækstpagten (SGP) som led i den løbende overvågning af landenes finanspolitik.

Pakken indeholder nye vurderinger og konkrete forslag om **Ungarn** og **Rumænien** under Stabilitets- og Vækstpagtens regler om landenes mellemfristede mål for den strukturelle saldo, MTO (Stabilitets- og Vækstpagtens forebyggende del). Begge lande har en *MTO-henstilling* under den forebyggende del af Stabilitets- og Vækstpagten, der blev vedtaget af Rådet 14. juni 2019.

Der er ingen lande med henstillinger om at bringe de faktiske underskud under 3 pct. af BNP (Stabilitets- og Vækstpagtens korrigerende del), efter at Rådet ophævede sin EDP-henstilling til Spanien 14. juni 2019, som følge af at Spanien bragte underskuddet ned til 2,5 pct. af BNP i 2018, og at underskuddet skønnedes at forblive under 3 pct. af BNP i 2019 og 2020.

De konkrete forslag under Stabilitets- og Vækstpagten behandles på ECOFIN 5. december 2019.

For baggrund om Stabilitets- og Vækstpagtens forebyggende og korrigerende del henvises til *bilag 1*.

Hjemmel og stemmeregler

Forslag under Stabilitets- og Vækstpagtens forebyggende del (herunder forslag vedr. MTO-henstillinger) har hjemmel i TEUF artikel 121. I sager om utilstrækkelige tiltag til efterlevelse af MTO-henstillinger og tildeling/revidering af MTO-henstillinger under artikel 121 træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal.

Forslag under Stabilitets- og Vækstpagtens korrigerende del (herunder tildeling af henstillinger) har hjemmel i TEUF artikel 126. Ved rådsbeslutninger om uforholdsmæssigt store underskud og tildeling af henstillinger under artikel 126 træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal.

I sager under Stabilitets- og Vækstpagten (både den forebyggende og den korrigerende del) stemmer landene ikke i deres egne sager. Desuden er det kun eurolande, der stemmer i sager, som vedrører eurolande. Danmark har således stemmeret i sager om andre ikke-eurolande, men ikke i sager om eurolande.

3. Formål og indhold

Kommissionen pakke af 20. november 2019 indeholder forslag vedrørende Rumænien og Ungarn under Stabilitets- og Vækstpagtens forebyggende del.

Rumænien – Opfølgning på MTO-henstilling og tildeling af revideret MTO-henstilling

Rumænien blev tildelt en revideret MTO-henstilling i juni 2019 pba. manglende efterlevelse af en MTO-henstilling fra december 2018¹.

Den reviderede MTO-henstilling fra juni 2019 medførte krav til Rumænien om en *forbedring* af den strukturelle saldo på 1 pct. af BNP i 2019 og 0,75 pct. af BNP i 2020. Det svarer til, at nettoudgiftsvæksten målt ved EU's udgiftsregel maksimalt kan være 4,5 pct. i 2019 og 5,1 pct. i 2020.

I Kommissionen efterårsprognose af 7. november skønnes et underskud på den strukturelle saldo på 3,5 pct. i 2019 i Rumænien, og dermed en svækkelse af den strukturelle saldo med 0,8 pct. af BNP. Underskuddet på struktursaldoen ventes at vokse yderligere til 4,4 pct. af BNP i 2020 og 5,9 pct. af BNP og 2021, jf. tabel 1.

Kommissionen vurderer derfor, at Rumænien ikke lever op til kravene i Rådets MTO-henstilling fra juni 2019, og forslår på den baggrund en ny revideret henstilling til Rumænien.

Kommissionen foreslår konkret, at Rumænien tildeles en reviderede henstilling med krav om at forbedre den strukturelle saldo med 1,0 pct. af BNP i 2020. Det svarer til, at nettoudgiftsvæksten maksimalt kan være 4,4 pct. i 2020.

---

¹ Rumænien blev første gang tildelt en MTO-henstilling i juni 2017 pba. afvigelser fra MTO-reglerne. Den er siden forlænget fire gange (vedtagelse af revideret henstilling pba. af manglende efterlevelse af en forudgående henstilling), senest i juni 2019.

Det bemærkes imidlertid, at Kommissionens efterårsprognose 2019 peger på en risiko for, at Rumænien overskrider 3 pct.-grænsen i 2019 og frem. Kommissionen oplyser, at tilpasningskravet til Rumænien i 2020 i den foreslåede reviderede MTO-henstilling vil føre til, at Rumænien også efterlever 3 pct.-grænsen for det faktiske overskud med en vis margin i 2020. På den baggrund foreslås ikke en EDP-henstilling.

Tabel 1

Rumæniens offentlige finanser

<i>Pct. af BNP</i>	2018	2019	2020	2021
Faktisk saldo	-3,1	-3,7	-4,4	-6,1
Strukturel saldo	-2,7	-3,5	-4,4	-5,9
Ændring i strukturel saldo	0,0	-0,8	-0,8	-
<i>- Krav i henstilling af juni 2019</i>		<i>Min. 1,0</i>	<i>Min. 0,75</i>	-
<i>- Krav i foreslået ny henstilling</i>			<i>Min. 1,0</i>	-
Udgiftsvækst (pct.)	11,8	12,8	11,1	-
<i>- Krav i henstilling af juni 2019</i>		<i>Maks. 4,5</i>	<i>Maks. 5,1</i>	-
<i>- Krav i foreslået ny henstilling</i>			<i>Maks. 4,4</i>	-
Bruttogæld	35	35,5	37,2	40,6

Anm.: Afrunding kan gøre, at tallene ikke summerer.

Kilde: Kommissionens efterårsprognose 2019 og Kommissionens rapport om Rumænien af 20. november 2019

Ungarn – Mulig opfølgning på MTO-henstilling

Ungarn blev tildelt en revideret MTO-henstilling i juni 2019 pba. manglende efterlevelse af en MTO-henstilling fra december 2018².

Den reviderede MTO-henstilling til Ungarn fra juni 2019 medførte krav om en *forbedring* af den strukturelle saldo på 1 pct. af BNP i 2019 og 0,75 pct. af BNP i 2020. Det svarer til, at nettoudgiftsvæksten målt ved EU's udgiftsregel maksimalt kan være 3,3 pct. i 2019 og 4,7 pct. i 2020.

I Kommissionens efterårsprognose af 7. november 2019 skønnes et strukturelt underskud i Ungarn på 3,3 pct. af BNP i 2019, hvilket kun svarer til en forbedring af den strukturelle saldo på 0,5 pct. af BNP i 2019.

Kommissionen vurderer derfor, at Ungarn ikke lever op til kravene i Rådets MTO-henstilling fra juni 2019, og forslår på den baggrund en ny revideret henstilling til Ungarn.

² Ungarn blev første gang tildelt en MTO-henstilling i juni 2018 pba. afvigelser fra MTO-reglerne. Den blev forlænget i december 2018 og efterfølgende i juni 2019 (vedtagelse af en revideret henstilling pba. af manglende efterlevelse af en forudgående henstilling).

Kommissionen foreslår konkret, at Ungarn tildeles en reviderede henstilling med krav om at forbedre den strukturelle saldo med 0,75 pct. af BNP i 2020. Det svarer til, at nettoudgiftsvæksten maksimalt kan være 4,7 pct. i 2020.

Tabel 1

Ungarns offentlige finanser				
<i>Pct. af BNP</i>	2018	2019	2020	2021
Faktisk saldo	-2,3	-1,8	-1,0	-0,8
Strukturel saldo	-3,8	-3,3	-2,1	-1,5
Ændring i strukturel saldo	-0,3	0,5	1,2	-
<i>- Krav i henstilling af juni 2019</i>	-	<i>Min. 1,0</i>	<i>Min. 0,75</i>	-
<i>- Krav i foreslået ny henstilling</i>	-	-	<i>Min. 0,75</i>	-
Udgiftsvækst	6,3	6,8	7,5	-
<i>- Krav i henstilling af juni 2019</i>	-	<i>Maks. 3,3</i>	<i>Maks. 4,7</i>	-
<i>- Krav i foreslået ny henstilling</i>	-	-	<i>Maks. 4,7</i>	-
Bruttogæld	70,2	68,2	66,7	64,4

Anm.: Afrunding kan gøre, at tallene ikke summerer.

Kilde: Kommissionens forårsprognose 2019 og Kommissionens rapport om Ungarn af 20. november 2019

4. Europa-Parlamentets holdning

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen konsekvenser for dansk ret.

7. Økonomiske konsekvenser

Sagen har ingen direkte statsfinansielle eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Sikring af sunde og holdbare offentlige finanser i EU-landene generelt, herunder efterlevelse af landenes henstillinger og dermed lavere underskud, gæld og renter, vil understøtte stabilitet, vækst og beskæftigelse i EU og i Danmark.

Andre EU-landes sikring af sunde og holdbare offentlige finanser har således positive effekter på den samlede økonomiske udvikling i Europa og dermed Danmark, herunder tilliden til finanspolitikken og de offentlige finanser.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Andre landes holdninger kendes endnu ikke.

10. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side lægger man vægt på, at EU-landene lever op til EU's fælles regler om finanspolitik, herunder at landene efterlever deres konkrete henstillinger, således at der sikres en sund økonomisk udvikling til gavn for vækst og beskæftigelse i de enkelte lande og i EU som helhed. Det væsentligste overordnede hensyn hermed er at forhindre og forebygge nye gældskriser og skadevirkningerne heraf for beskæftigelse og velfærd.

Fra dansk side kan man støtte Kommissionens vurderinger og forslag om henstillinger til Rumænien og Ungarn. Man finder det desuden vigtigt, at Rumænien respekter 3 pct.-grænsen for det faktiske underskud.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sager under dagsordenspunktet *Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten* er løbende forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN-møderne.

Ungarns og Rumæniens aktuelle MTO-henstillinger blev forelagt forud for ECOFIN 14. juni 2019.

Bilag 1 – Stabilitets- og Vækstpagtens forebyggende og korrigerende arm

Baggrund om Stabilitets- og Vækstpagtens korrigerende del

Stabilitets- og Vækstpagtens korrigerende del består af reglerne om, at det faktiske underskud ikke må overstige 3 pct. af BNP ("3 pct.-grænsen"), og at den offentlige bruttogæld ikke må overstige 60 pct. af BNP. Er gælden kommet over 60 pct. af BNP skal landet sikre, at den nedbringes tilstrækkeligt hurtigt. Det indebærer overordnet, at gælden årligt i gennemsnit skal reduceres med mindst 1/20 af den andel af gælden, der ligger ud over 60 pct. af BNP, når man måler over en treårig periode ("gældsreglen").

Hvis en af eller begge de numeriske regler i den korrigerende del er overskredet, laver Kommissionen en vurderingsrapport. Her vurderes det, hvorvidt der skal tildeles en EDP-henstilling, under inddragelse af alle relevante faktorer, herunder særligt økonomiens udvikling, fremskridt hen imod landets mellemfristede mål for struktursaldoen (MTO), den mellemfristede gældsudvikling og gennemførelse af strukturreformer. Fsva. overskridelser af 3 pct.-grænsen kan et land også undgå en henstilling, hvis overskridelsen vurderes at være "lille og midlertidig"³ og exceptionel (dvs. kan forklares af en usædvanlig begivenhed udenfor landets kontrol).

Hvis et *euroland*, der er blevet tildelt en EDP-henstilling, ikke efterlever denne, kan den optrappes til et pålæg, som er en skærpet henstilling med mere udspecificerede krav til finanspolitikken. Hvis et land ikke lever op til en henstilling, kan Rådet potentielt suspendere midler fra EU's struktur- og investeringsfonde, jf. vilkårene for adgang til disse fonde (gælder både euro- og ikke-eurolande). Der er desuden muligheder for at pålægge *eurolande* gradvise sanktioner i form af deponeringer af et beløb eller bøder under Stabilitets- og Vækstpagtens korrigerende del (gælder kun for eurolande).

Betingelsen for at ophæve en underskudsprocedure er, at underskuddet er bragt under 3 pct. af BNP til fristen (det skal bekræftes af regnskabstal), at der er tale om en *varig* korrektion (dvs. at underskuddet ventes at forblive under 3 pct. af BNP i hele Kommissionens prognoseperiode), samt at gæld over 60 pct. af BNP samtidig nedbringes i et passende tempo.

Baggrund om Stabilitets- og Vækstpagtens forebyggende del

Lande som ikke har EDP-henstillinger er underlagt Stabilitets og Vækstpagtens *forebyggende* regler og skal således sikre tilpasning hen imod deres nationalt fastsatte mellemfristede mål for den strukturelle saldo (MTO) og sikre en offentlig nettoudgiftsvækst (målt ved EU's udgiftsregel⁴), som er i overensstemmelse med den pågældende tilpasning af struktursaldoen.

---

³ I praksis normalt et underskud på højst 3,5 pct. af BNP, som bringes tilbage under 3 pct. indenfor ét eller to år

⁴ Udgiftsreglen sætter et benchmark for den vækst i et konkret mål for de offentlige udgifter (bl.a. justeret for renteudgifter og konjunkturbetingede ledighedsudgifter), som er muligt, hvis der samtidig skal sikres tilpasning mod MTO. Hvis et land

Kommissionen foretager løbende vurderinger af, om disse krav er efterlevet. Der er tale om en helhedsvurdering, som både omfatter struktursaldoen og udgiftsreglen samt evt. andre relevante forhold. Med styrkelsen af EU's finanspolitiske regler i 2011 ("six-packen") blev det muligt for Rådet at åbne en procedure for væsentlige afvigelser ("significant deviation procedure" – *SDP*) og tildele særlige forebyggende henstillinger ("*MTO-henstillinger*") til lande, som vurderes at have en "væsentlig overskridelse" af de forebyggende regler⁵. Sådanne henstillinger kan kun tildeles "ex post", dvs. på baggrund af observerede overskridelser i de to senest afsluttede år. Der er mulighed for at pålægge *euro*lande, der ikke efterlever en MTO-henstilling, sanktioner i form af en deponering af et beløb.

---

gennemfører diskretionære tiltag, som øger indtægterne, kan udgifterne øges yderligere og fortsat være forenelige med tilpasningen i struktursaldoen.

⁵ Der foreligger en "væsentlig afvigelse" ("significant deviation"), hvis der afviges mindst ½ pct. af BNP i et enkelt år eller sammenlagt over to år fra MTO, fra tilpasningen hen imod MTO eller fra udgiftsbenchmarket.

